

STICHTING
MATHEMATISCH CENTRUM
2e BOERHAAVESTRAAT 49
AMSTERDAM

S 73(M 13b)

Spearman's correlatie-coëfficiënt, wanneer er
geen gelijke waarnemingen optreden.

1950.

Spearman's correlatie-coëfficiënt, wanneer er geen gelijke waarnemingen optreden¹⁾.

We beschouwen het geval dat twee stochastische grootheden \underline{x} en \underline{y} ²⁾ een simultane verdeling bezitten. Over deze verdeling zelf behoeft niets ondersteld te worden. $(x_1, y_1), (x_2, y_2) \dots (x_n, y_n)$ zijn n onafhankelijke waarnemingsparen van deze stochastische grootheden.

Voorbeeld.

$i =$	1	2	3	4	5	6
x_i	0,107	0,123	0,101	0,111	0,154	0,132
y_i	3,39	3,01	3,17	3,54	3,47	3,49

Om op grond van deze waarnemingen de hypothese H_0 te toetsen, dat \underline{x} en \underline{y} onafhankelijk verdeeld zijn heeft C.Spearman de volgende parameter vrije toetsingsgrootte ingevoerd:

Nummer de waarnemingen x_i ($i = 1, 2, \dots, n$) naar opklimmende grootte, evenals de y_i .

Voorbeeld.

	$i =$	1	2	3	4	5	6
rangnummer van x_i		2	4	1	3	6	5
rangnummer van y_i		3	1	2	6	4	5
verschillen der rangnummers, d :		1	3	1	3	2	0
d^2 :		1	9	1	9	4	0

Van de paren rangnummers wordt het verschil bepaald en deze verschillen worden gekwadraterd en opgeteld. Hun som is $\underline{S}(d^2)$. In dit voorbeeld dus 24.

$\underline{S}(d^2)$ varieert van 0, bij volkomen overeenstemming, tot $1/3(n^3 - n)$, bij volkomen tegengestelde nummering der beide rijen.

We verwerpen de hypothese H_0 van onafhankelijkheid ten gunste van de alternatieve hypothese: \underline{x} en \underline{y} zijn positief resp. negatief gecorreleerd, als $\underline{S}(d^2)$ een zeer

 1) Dit memorandum is slechts bedoeld ter oriëntatie en streeft niet naar volledigheid of volledige exactheid.
 2) De onderstreping geeft aan, dat de toetsingsgrootte stochastisch is, d.w.z. een waarschijnlijkheidsverdeling bezit.

lage resp. zeer hoge waarde aanneemt.

Tabellen van de kans, dat een zekere waarde van $\underline{S}(d^2)$ bereikt of overschreden wordt voor $n = 4$ t/m 8 zijn te vinden in Kendall [1] p. 142³⁾. Voor $n = 9$ en 10 in Biometrika [2] p. 133³⁾.

Voor $n > 10$ kan men gebruik maken van het feit, dat

$$\underline{t} = \{n^3 - n - 6\underline{S}(d^2)\} \sqrt{\frac{n-2}{12\underline{S}(d^2) \{n^3 - n - 3\underline{S}(d^2)\}}}$$

bij benadering een Studentverdeling heeft met $n-2$ vrijheidsgraden.

Voor nog grotere n kan men ook van de in dit geval minder nauwkeurige ^{normale} benadering gebruik maken. Daarbij geldt dan voor het gemiddelde $\underline{C}^e \underline{S}(d^2)$ van $\underline{S}(d^2)$

$$\underline{C}^e \underline{S}(d^2) = \frac{1}{6}(n^3 - n) = \binom{n+1}{3},$$

en voor de variantie

$$\sigma^2 \{ \underline{S}(d^2) \} = \frac{1}{36} (n^5 + n^4 - n^3 - n^2) = \frac{1}{3} \binom{n+1}{3} \binom{n+1}{2}.$$

Om de mate van afhankelijkheid van \underline{x} en \underline{y} als een getal tussen -1 en $+1$ uit te drukken, gebruikt men in dit verband de grootte

$$\rho = 1 - \frac{6\underline{S}(d^2)}{n^3 - n}.$$

De boven ingevoerde grootte \underline{t} kan dan als volgt in ρ worden uitgedrukt;

$$\underline{t} = \rho \sqrt{\frac{n-2}{1-\rho^2}}.$$

3) Zie literatuuropgave achteraan.

Literatuur:

[1] M.G.Kendall, Rank Correlation Methods, London, 1948.

[2] S.T.David, M.G.Kendall and A.Stuart, Some questions of distribution in the theory of rank correlation, Biometrika 38 (1951) p. 131-140.